

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/236/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214216583
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4214216583.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS s. r. o. so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 45 869 464, zast. verita, s. r. o. so sídlom Bratislava, Karpatská 18, IČO: 35 940 875, proti povinnému: K. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX, o vymoženie 58,48 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 15. októbra 2014 č. k. 12Er/1175/2014-13, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Povinnému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD., Exekútorický úrad Rimavská Sobota, K. Mikszatha 268 zo dňa 02. 09. 2014 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. 12Er/1175/2014, EX 1683/2014 zamietol. Rozhodnutie odôvodnil § 41 ods. 2 písm. c), d), § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1, 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1, 2, § 39 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 188/2006 Z. z., § 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a po preskúmaní zmluvy o úvere vrátane príslušných Obchodných podmienok pre úver (verzia 1/2006), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, zistil, že v bode 9.2 článku 9 (Prechodné a záverečné ustanovenia) týchto obchodných podmienok sa zmluvné strany dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo zmluvy budú riešené dohodou a pre prípad nedosiahnutia dohody povinný prijíma návrh banky na riešenie vzájomných sporov vzniknutých alebo súvisiacich so zmluvou v rozhodcovskom konaní pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri spoločnosti ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a. s. podľa jej vnútorných predpisov. Ako miesto rozhodcovského konania bola určená Bratislava. Súd prvého stupňa z príslušných Obchodných podmienok pre úver (verzia 1/2006) právneho predchodcu oprávneného, ktoré tvoria súčasť zmluvy, zistil, že v týchto je obsiahnutá neprijateľná podmienka, a to rozhodcovská doložka v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že táto doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôľu dodávateľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná doložka spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto bola v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. Tento záver mal oporu aj z hľadiska historického výkladu ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Okrem toho mal za to, že neprijateľná

rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom a akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na to, že rozhodcovskú doložku vyhodnotil za neplatnú, exekučný titul vydaný na jej základe bol materiálne nevykonateľný, čo predstavovalo neodstrániteľnú prekážku brániacu vykonaniu exekúcie, preto súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v celom rozsahu zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie, namietajúc prekročenie zákonných limitov pre skúmanie žiadosti o vydanie poverenia a to skúmaním iných listín ako pripúšťa výslovné znenie zákona § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Bol toho názoru, že ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu nie je vecne príslušný vo veci konať, či už ako súd vyššej inštancie, kasačný súd alebo súd konajúci o opravnom prostriedku, ale práve a len ako tzv. exekučný súd. Z povahy veci teda nebolo možné priznať exekučnému súdu väčší rozsah vecnej preskúmvacej pôsobnosti, než akou v prospech uvedenej interpretácie nesvedčia len jazykové, logické, axiologické a systematické dôvody, ale aj premenné historického výkladu. Uvedené podľa neho potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 16. júna 2009 sp. zn. 4Cdo 159/2009. V ďalšej časti odvolania namietal prekročenie zákonných limitov pre skúmanie exekučného titulu § 45 ods. 1, 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a prekážku rozsúdenej veci, a to skúmaním rozhodcovskej doložky. S poukazom na ustanovenie § 45 ods. 1, 2 Zákona o rozhodcovskom konaní mal za to, že exekučný súd je oprávnený skúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul len v zákonom určených medziach. Okrem toho bol toho názoru, že o platnosti rozhodcovskej doložky rozhoduje rozhodcovský súd, a preto prekážka rozsúdenej veci bráni tomu, aby bola opätovne posúdená. Vzhľadom na to, že tu bola prekážka res iudicata, konaním súdu došlo k porušeniu článku 2 odsek 2 Ústavy SR, pretože súd svojím konaním išiel na rámec zákona. V tejto súvislosti poukázal aj na nález Ústavného súdu SR ÚS 2/2000 a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením nálezu Ústavného súdu II. ÚS 499/2012 a nálezu sp. zn. PL. ÚS 21/08 z 23. septembra 2009. Okrem toho namietal, že oprávnený ako právny nástupca Poštovej banky, a. s. bol povinný postupovať v súlade s ustanoveniami rozhodcovského zákona. Dal pritom do pozornosti, že v zmysle ustanovenia II. časti bodu 10 všeobecných obchodných podmienok, Poštová banka, a. s. postupovala v súlade s § 93b Zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku. Vytýkajúc nesprávnu aplikáciu § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a porušenie § 153 ods. 1 OSP sa opätovne stotožnil s nálezom Ústavného súdu II. ÚS 499/2012, ako aj poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 242/207 z 3. júla 2008 a rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 29. 06. 2010 sp. zn. N23 Cdo 1201/2009, uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 28. 04. 2010 sp. zn. 23Cdo 4895/2009. Zároveň bol toho názoru, že OSP, ani Exekučný poriadok, ani Zákon o rozhodcovskom konaní neposkytujú absolútne žiadnu oporu pre záver, že by exekučný súd mohol vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku rozhodovať ako súd konajúci vo veci samej, a teda napríklad vykonať vo veci samej dokazovanie alebo rozsudok zrušiť, či zmeniť jeho výrok. Ohľadom aplikácie sekundárneho práva Európskej únie uviedol, že smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Pokiaľ by aj súd zvažoval rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, nebolo možné záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky oprieť o Smernicu EHS č. 93/13/EHS. Taktiež pokiaľ by súd uvažoval o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, nebolo možné brať do úvahy judikatúru ESD, nakoľko judikatúra ESD vzťahujúca sa na rozhodcovské doložky všeobecne alebo rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách, nebola voči jednotlivcom - a teda ani voči účastníkom tohto konania - bezprostredne záväzná. V neposlednom rade vytkol porušenie právnej istoty a legitímnych očakávaní, pričom poukázal na rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach, ako aj namietal neprímerané zvýhodňovanie povinného pred exekučným súdom na základe jeho postavenia, pričom poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 23/2013-8. S poukazom na uvedené dospel k záveru, že exekučný súd svojím postupom znemožnil uplatniť právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku, a preto navrhol, aby príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zmenil tak, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovie, alternatívne, aby príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Sudkyňa súdu prvého stupňa predložila vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu, nakoľko odvolaniu oprávneného nemienila vyhovieť (§ 374 ods. 4 OSP).

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Z obsahu spisu vedeného v danej veci nesporne vyplýva, že exekučné konanie začalo dňa 02. 09. 2014, kedy došiel súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. Jánovi Gasperovi návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - Rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a. s. so sídlom Sienkiewiczova 4, Bratislava, sp. zn. PW-A/0513/0127 zo dňa 14. 02. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28. 02. 2014 a vykonateľnosť dňa 04. 03. 2014. Súdny exekútor dňa 10. 09. 2014 doručil súdu prvého stupňa návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom, rozhodcovským rozsudkom, zmluvou o úvere a Obchodnými podmienkami pre úver verzia 1/2006.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP (v znení účinnom od 15. 10. 2008) sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je

teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013).

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offico) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Nemožno preto prisvedčiť odvolateľovi v tom, že by súd prvého stupňa ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvého stupňa, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd prvého stupňa len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

K samotnému záveru súdu prvého stupňa v súvislosti s rozhodcovskou doložkou (jej prijateľnosti, a teda platnosti) treba uviesť, že rovnako ako súd prvého stupňa, aj odvolací súd posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Formuláciu rozhodcovskej doložky, obsiahnutú v bode 9.2. Prechodné a záverečné ustanovenia Obchodných podmienok pre úver verzia 1/2006 nemožno považovať v súlade so zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pretože opomenula povinnosť stanovenú v § 93b ods. 2 zák. č. 483/2001 Z. z. a to dať klientovi možnosť neprijať rozhodcovskú doložku - „Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1; ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov. (OSP, Exekučný poriadok).“ Naviac, odvolací súd zastáva názor, že rozhodcovská doložka upravená v obchodných podmienkach nebola platná ani z dôvodu, že nebola zachovaná jej písomná forma, pretože rozhodcovská doložka nebola obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami, čím sa aj vylúčila akákoľvek možnosť rozhodcovskú doložku neprijať. Čo sa týkalo bodu 6 vyjadreného priamo v zmluve o úvere, odvolací súd má za to, že uvedené nemožno považovať za splnenie podmienky podľa § 93b Zákona o bankách, pretože ani toto ustanovenie neumožňuje klientovi rozhodcovskú doložku neprijať, resp. vyjadriť sa k nej. Má možnosť len rozhodcovskú doložku prijať alebo neuzatvoriť zmluvu o úvere. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvého stupňa má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že povinnému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v tomto štádiu konania mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.